

Collegebesluit

Collegevergadering: 12 februari 2021

Zaaknummer : 782858
Afdeling : Welzijnszaken
Portefeuillehouder : J.F. Struijf
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Motie frisse gezonde scholen

SAMENVATTING

In de vergadering van de gemeenteraad van 6 november 2020 is de motie Frisse gezonde scholen aangenomen. Het college heeft overleg gehad met de schoolbesturen over de mogelijkheden de ventilatie in de gebouwen te verbeteren. Vooral nog is er weinig animo onder de besturen om in ventilatie te investeren. Een gemeentelijke subsidie zou deze bereidheid kunnen vergroten. Als de raad een subsidieregeling steunt, zal het college deze gaan uitwerken.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

Schoolbesturen zijn als werkgever verplicht om te zorgen voor een goed binnenklimaat. De wettelijke verantwoordelijkheid voor een goede ventilatie is gebaseerd op de **Arbowetgeving**. Zij ontvangen van het rijk een bedrag voor onderhoud en vervanging van installaties via de lump sum-bekostiging.

De gemeente heeft een zorgplicht voor de onderwijshuisvesting. De toekomstbestendigheid van schoolgebouwen en kwaliteitsverbetering is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en de schoolbesturen. De afspraken die zijn neergelegd in het IHP geven invulling aan deze gezamenlijke verantwoordelijkheid.

BESLUIT B&W

1. Neemt kennis van het resultaat van het overleg met de schoolbesturen over de ventilatieproblematiek.
2. Is voornemens een voorziening voor "ventilatie" aan de Verordening materiele en financiële gelijkstelling onderwijs Heemstede 2013 toe te voegen.
3. Dit besluit voor te leggen aan de commissie Samenleving om over de uitvoering van de motie haar zienswijze kenbaar te maken (B-stuk) en te verzoeken de motie hierbij af te doen.

AANLEIDING

In de vergadering van de gemeenteraad van 6 november 2020 is de motie Frisse gezonde scholen aangenomen. De motie roept het college op:

- samen met de scholen en schoolbesturen in de gemeente te onderzoeken of en hoe aanspraak gemaakt zou kunnen worden op een deel van de 360 miljoen die het rijk beschikbaar heeft gesteld om de kwaliteit van de ventilatie op scholen eventueel te verbeteren;
- de voortgang en uitkomsten met de commissie Samenleving en de Raad in het eerste kwartaal 2021 te delen.

MOTIVERING

Ad 1) College neemt kennis van het resultaat van het overleg met de schoolbesturen

Het rijk heeft in het najaar van vorig jaar aangekondigd € 360 miljoen beschikbaar te willen stellen voor investeringen in het binnenklimaat van schoolgebouwen. De aanleiding hiervoor was de mogelijke relatie tussen slechte ventilatie en de verspreiding van COVID-19. Uit een landelijke inventarisatie bleek voorts dat de ventilatie bij veel scholen niet aan de eisen voldeed. Eind november heeft het rijk met de publicatie van de Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0044413/2021-01-01>) bekend gemaakt hoe de eerste tranche van € 100 miljoen beschikbaar wordt gesteld.

Sinds de start van het huidige schooljaar staat ventilatie op de agenda van overleggen tussen de gemeente en de schoolbesturen. Dit geldt zowel voor regionale als lokale overleggen, als voor overleggen op directie- en bestuursniveau. Uit deze contacten blijkt dat over het probleem, de urgentie en de oplossing verschillend wordt gedacht. Conclusie is wel dat de rijkssubsidieregeling voor de schoolbesturen in het **primair onderwijs** niet aantrekkelijk genoeg is om tot investeringen in ventilatie over te gaan.

Er zijn meerdere redenen voor deze terughoudendheid:

1. Investerings in ventilatie vragen om een bredere, grondigere aanpak van een gebouw.
2. Ventilatiesystemen zorgen voor een hoger energieverbruik en zorgen voor hogere exploitatielasten.
3. De schoolgebouwen voldoen met natuurlijke ventilatie aan de norm.
4. Het IHP Primair Onderwijs 2019-2039 biedt schoolbesturen uitzicht op een structurelere en betere oplossing.
5. De rijkssubsidie dekt slechts een klein deel van de totale kosten.

Op de vraag aan de schoolbesturen of een subsidiebijdrage van de gemeente de investeringsbereidheid zou verhogen heeft het schoolbestuur van de Icarus positief geantwoord. Belangrijke overweging voor dit bestuur is dat de school volgens de IHP planning pas als laatste aan de beurt is voor nieuwbouw/renovatie.

De situatie in het **voortgezet onderwijs** is als volgt. Het schoolbestuur van de HBM, IRIS heeft geen beroep gedaan op de gemeente voor hulp bij het indienen van een subsidieaanvraag. Voor Atheneum College Hageveld heeft de gemeente wel een subsidieaanvraag ingediend. Met dit schoolbestuur is een overeenkomst tot doorcentralisatie gesloten. Het schoolbestuur ontvangt op grond van deze overeenkomst een jaarlijkse vergoeding voor de huisvesting.

Ad 2) College stelt voor een subsidieregeling voor primair onderwijs op te stellen

De behoefte onder schoolbesturen om een beroep te doen op de rijkssubsidie is voornamelijk nihil. Mogelijk maken schoolbesturen in de toekomst een andere afweging. Er is in ieder geval één schoolbestuur dat plannen heeft om dit jaar nog een beroep te doen op de regeling als er aanvullende steun van de gemeente komt.

Collegebesluit

Collegevergadering: 12 februari 2021

Het college ziet mogelijkheden deze financiële steun te bieden in de vorm van een subsidieregeling die aansluit bij de rijkssubsidieregeling. De contouren van deze regeling zou er als volgt uit kunnen zien:

<ul style="list-style-type: none">
• Basisscholen met een vestiging in Heemstede komen in aanmerking voor subsidie als zij een beroep doen op de rijkssubsidieregeling voor ventilatie (SUVIS).
<ul style="list-style-type: none">
• De verdeling van de kosten is als volgt: 30% rijk, 20% gemeente, 50% schoolbestuur.
<ul style="list-style-type: none">
• De maximale bijdrage van de gemeente is afhankelijk van het leerlingenaantal:<ul style="list-style-type: none">
○ Scholen met leerlingenaantal < 150: € 25.000
○ Scholen met leerlingenaantal 150-200; € 30.000
○ Scholen met leerlingenaantal 200-250: € 35.000
○ Scholen met leerlingen 250-300: € 40.000
○ Scholen met leerlingenaantal > 300 € 45.000
<ul style="list-style-type: none">
• Scholen die in de eerste tranche van het IHP tijdvak vallen komen niet in aanmerking (Nicolaas Beetsschool, Crayenesterschool en Jacobaschool).

Op grond van de onderwijswetgeving mogen gemeenten geen uitgaven doen “voor een niet door de gemeente in stand gehouden school dan krachtens de wet”. Dit betekent concreet dat gemeenten alléén gelden beschikbaar mogen stellen als er een wettelijke grondslag is. In het geval van subsidie voor ventilatie is het mogelijk deze voorziening toe te voegen aan de Verordening materiele en financiële gelijkstelling onderwijs Heemstede 2013. Hiermee is de wettelijke grondslag voor de subsidie geborgd.

Ten overvloede: schoolbesturen die *geen* subsidieaanvraag bij het rijk indienen komen niet in aanmerking voor de gemeentelijke subsidie.

De subsidieregeling is alleen voor het basisonderwijs beschikbaar. Wij zijn van mening dat de verantwoordelijkheid voor investeringen in ventilatiesystemen primair bij de schoolbesturen ligt. In tegenstelling tot het voortgezet onderwijs is het primair onderwijs nog maar relatief kort verantwoordelijk voor het gehele onderhoud van het schoolgebouw. Hierdoor is de investeringsruimte beperkter. Dit rechtvaardigt een financieel gebaar van de gemeente.

FINANCIËN

De kosten van de subsidieregeling zijn afhankelijk van het beroep dat er op wordt gedaan. Vooralsnog ziet het er naar uit dat slechts enkele scholen een aanvraag zullen indienen. Wanneer er maximaal gebruik van de regeling wordt gemaakt bedragen de kosten € 240.000. Dekking kan mogelijk gevonden worden in de coronareserve of de reserve IHP. Zodra een betere inschatting gemaakt kan worden van de te maken kosten, wordt hierop teruggekomen met een dekkingsvoorstel.

Collegebesluit

Collegevergadering: 12 februari 2021

PLANNING/UITVOERING

16 februari 2021	College B&W
9 maart 2021	Commissie Samenleving
16 maart 2021	Besluit College B&W over Verordening materiele en financiële gelijkstelling onderwijs
6 april 2021	Commissie Samenleving
22 april 2021	Raadsvergadering

DUURZAAMHEID

De subsidieregeling ondersteunt investeringen in het binnenklimaat van schoolgebouwen in combinatie met investeringen in zonnepanelen. Dit draagt bij aan de verduurzaming.